Êðûòà ëåìåõîì?

28.05.2017 ã.

ÂÀÃÐÀÍ. Èñòîðèêî-êðàåâåä÷åñêèé âûïóñê ¹ 8 (121)
Ïèñüìî ïïäòâåðäèëî, ÷òî «Âàãðàí» ÷èòàþò î÷åíü âíèìàòåëüíî. Ýòî ïðèÿòíî. À ça «óíèêàëüíûé èñòî÷íèê èíôîðìàöèè, êîòîðûé ðåêîìåíä

{hsimage}Äåéñòâèòåëüíî, ìî¸ ïîêîëåíèå áûëî ëèøåíî âîçìîæíîñòè ïðèêîñíóòüñÿ ê ïðàâîñëàâíîé êóëüòóðå. Ïûòàþñü íàâåðñòûâàòü óï
Â äîêóìåíòå «Ïîèñàíèå î çàâîäñêèõ, ôàáðè÷íûõ è äîìîâûõ ñòðîåíèé ñîñòîÿùèõ ê 15-ãî ÷èñëà ÿíâàðÿ 1821 ãîäà ïðè Ïåòðîïàâëîâñêîì
Íî ôðàçà «Êðûøà âûøèíîþ 7 ñàæåíåé» âíîâü çàñòàâèëà çàäóìàòüñÿ. Êàê ñ÷èòàòü âûñîòó êðûøè? Îò âåðõíåãî ðÿäà ñòåíû äî ñàìî
íèáóäü ïîäîáíîå ñðåäè õðàìîâ è öåðêâåé Óðàëà, Ïðèóðàëüÿ è Ñâåðäà è… íå íàõîæó.
Íå áûëî è íåò òàêèõ ñîîðóæåíèé! Ñëåäîâàòåëüíî, ôðàçó ñî ñëîâîì «âûøèíîþ» íàäî ïîíèìàòü, êàê âûñîòó âñåé öåðêâè? Ýòî óæå áëè
ñàæåí. Øïèëü 9 ñàæåí…».
Â îïèñàíèè äåðåâÿííé öåðêâè î øïèëå ðå÷è íåò. Íî òàì è òóò ðå÷ü î âûøèíå. Êñòàòè, î êàêîì øïèëå ðå÷ü â îïèñàíèè íàøåãî õðàìà Ï
êîëîêîëüíå ðå÷è íåò.
Êàê ñ÷èòàòü? Íàâåðíîå, ïðàâèëüíåé ïî ðàçìåðàì, äåéñòâîâàâøèì ïîñëå óêàçà 1735 ãîäà, êîòîðûé îïðåäåëèë òâ¸ðäîå ñîîòíîøåíèå ðî
äëèíà öåðêâè – 16,4 ì, øèðèíà - 7.82 ì, âûñîòà ñòåí äî êðûøè – 6.4 ì, âûñîòà âñåãî çäàíèÿ áåç ìàëîãî 15 ìåòðîâ.
Ïðîâåðÿþ ñîìíåíèÿ àâòîðà ïèñüìà îòíîñèòåëüíî ðàçìåðîâ öåðêâè, êîòîðûå îáîçíà÷åíû â ïðèêàçå íà ñòðîèòåëüñòâî ïðîòîïîó Êèðèëëó
Ïðèäàòü äîêóìåíòó XVIII âåêà ñîâðåìåííûé âèä äëÿ ïðî÷òåíèÿ íå òàê-òî ïðîñòî. Ýòî ìîãóò èñòîðèêè-àðõèâèñòû, îíè ýòîìó îáó÷åíû. Ò
èëè òî÷êè – îäíîìó Áîãó èçâåñòîí. Îáû÷íî èõ òàì íåò. È âîò ÷èòàþ äîñëîâíûé «ïåðâîïä» äîêóìåíòà, ïîäïèñàííîãî 4 ìàÿ 1758 ãîäà
«Ïðèêàçàëè: çà ñèëó âûøåïðîïèñàííîãî Åÿ Èìïåðàòîðñêàãî Âåëè÷åñòâà ïîëó÷åíîãî èç Ñâÿòåéøàãî Ïðàâèòåëüñòâóþùàãî Ñèíîäà óê
Âåðõîòóðñêîìó çàêàùèêó ïðîòîïîïó Êèðèëëó ßêîâëåâó ïî öåðêîâíîìó ÷èíîïîëæåíèþ îáëæèòü.
Î ÷åì ïîñëäòü ê íåìó óêàç è âåëåòü îíóþ öåðêîâü ïî îáëîæåíèè ñîâåðøàòü ñòðîåíèåì ïî ïîäîáèþ ïðîò÷èõ ãðåêîðîññèéñêèõ öåðêâåé ñ
âåðøêîâ. È êàê ñîâåðøåíîî îíàÿ ïîñòðîåíà è âñåìè ïðèíàäëåæàùèìè îïòðåáíîñòìè â ñèëó óêàçîâ óäîâîëñòâîâàíà áûòü èìåòò, òîãäà
Äóìàþ, àâòîð ïèñüìà áûñòðî ïîéì¸ò, â ÷¸ì áûëà íàøà îøèáêà. Íå ñðàçó ïîíÿëè, ÷òî ðå÷ü-òî íå î ðàçìåðàõ öåðêâè, à î ðàçìåðàõ ïðåñòî
òàèíñòâ.
Âîò îíà, îñîáåííîñòü ïèñüìà XVIII âåêà! Âî-ïåðâûõ, ñëîâî ïð(åñ)ò(î)ë ïðîïèñàíî òàê, ÷òî ïîíÿòü åãî ñðàçó íå ïðîñòî. Âî-âòîðûõ, êàæäûé
óïîòðåáëèòü îäèí ðàç, ÷òîáû áûëè ïîíÿòíû ðàçìåðû ñòîëà: àðøèí è øåñòü âåðøêîâ – åãî âûñîòà, àðøèí è âîñåìü âåðøêîâ &nd
íåèçìåíîé âûñîòå åãî â 98 ñì. Ïî÷åìó îí íå êâàäðàòíûé? Íå çíàþ îòâåòà. Ñïàñèáî àâòîðó ïèñüìà: çàñòàâèë èñêàòü ñòèíó, äàë õîðî
Áûëà ëè íàøà ïåðâàÿ äåðåâÿííàÿ öåðêîâü ñ øàòðîâîé êðûøåé (íàïðèìåð, ÷åòûð¸õñêàòíîé), äâóñêàòíîé «î åäèíîé èëè î òðåõ ëèââ
ñâîåãî äåëà, óìåâøèõ ñòàâèòü òàêåé öåðêâè, è íèêâê èíà÷å.
Îòêóäà àðòåëü? Íå èç Âîðîíåæà, êîíå÷íî. Íàâåðíÿêà óðàëüñêàÿ. Çíà÷èò, öåðêîâü áûëà ïîõîæà íà äåðåâÿííûå, ÷òî ñòðîèëèñü íà Óð
âñåãî, èõ êðûëè ëåìåõîì.
Âåäü ëèñòîâîå æåëåçî â òå âðåìåíà åù¸ áûëî ðåäêîñòüþ. Êñòàòè, êðûøè ñâîèõ ôàáðèê è âñåõ ïðî÷èõ ñòðîåíèé Ïåòðîïàâëîâñêîãî
Ëåìåõ – ýòî äåðåâÿííàÿ ÷åðåïèòà èç íåáîëüøèõ äîùå÷âê îñèíû. Ëåìåõîâîå ïîêðûòèå, êàê óòâåðæäàþò ñïåöèàëèñòû, &nda
ëþáîì ñëó÷àå îíà ïîìîãëà Ïîõîäÿøèíó âîâðåìÿ ïîñòðîèòü çàâîä.

Þðèé ÑÛÑÓÅÂ.
Ãàçåòà „Íàøå ñëîâî“ ¹ 23 | 26 ìàÿ 2017 ãîäà.